

88 éve történt – A Tanácsköztársaság tiszai árvize

Fejér László – Kiss J. Mihály

Az a szakemberek előtt is ismert tény volt, hogy 1919 májusában, a Tanácsköztársaság uralma idején a Tiszán komoly – gátszakadásokkal és gátszakításokkal terhelt – árvíz vonult le. A részletek azonban nem közismertek. Oka lehet ennek az is, hogy az árvíz idején a Tisza mentén harcok folytak a Vörös Hadsereg és az ország megszállására törekvő román királyi csapatok között. Azt mindenesetre tudjuk, hogy a tiszai árvíz rendkívüli magasságát a Hármaskörösnek „köszönhette”, amennyiben a Körösök árhullámának csúcsa találkozott a Tisza csongrádi tetőzésével. A magyar vízgazdálkodás történetét feldolgozó *Vizeink Krónikája* a könyv időrendi részében a következőket írja:

„1919. április-június

Rendkívüli árhullámok haladtak le a Tiszán, a Körösökön és a Maroson. A Tisza Tiszafüred felett átlag 25 cm-rel maradt el az addigi legmagasabb 1888. évi árvíztől, míg az alább fekvő szakaszon átlag 50 cm-rel meghaladta a korábbi maximumot. A tiszai árvédekezést nehezítették a Tanácsköztársaság haderői és a román királyi csapatok közötti harcok, mert sok helyen a védelmi vonalat a tiszai töltések jelentették, amelyek így a hadműveletektől is sérültek. A szolnoki hidat ekkor robbantották fel, s Csongrádon hajókat süllyesztettek el. A Körösökön levonuló árvíz is "korszakos" volt. Ennek hatására határozta el a Fehér–Körösí Ármentesítő Társulat a töltéskorona szintjének egy méterrel való megemelését. A Maros árvize viszont alatta maradt a korábbi csúcshoz. A Szamos áradása abnormálisan magas volt, a Bodrogé közepes. Az árvízi tapasztalatok alapján a tiszai gátak 1895-ös méreteihez képest újabb méretnövelést rendeltek el.”¹

Lászlóffy Woldemár alapműnek számító *A Tisza* című könyvében nem említi kiemelten az 1919. évi árvízi eseményeket, hanem csak a statisztikákban szerepelteti azt aényt, hogy a Tiszán 1, a mellékfolyókon pedig 16 gátszakadás történt.²

A Tanácsköztársaság vízgazdálkodásának történetével foglalkozó füzetében³ **Károlyi Zsigmond** a tények részletezésétől eltekint és néhány általánosságot említ, természetesen a kor politikai igényéhez alkalmazkodva: „Bár itt nincs lehetőségünk az 1919. évi rendkívüli árvíz lefolyásának és az ellene való védekezésnek részletesebb ismertetésére, a Tanácsköztársaság vízügyi szolgálatának tevékenységéről való megemlékezés hiányos lenne ennek a hősi helytállásnak megemlézése nélkül.

...A nehézségeket fokozta, hogy a terület éppen az árhullám tetőzésekor vált a román intervenció sereg hadműveleti területévé, s ez a körülmény az árvédelmi munkálatokat a dolgozók mozgási lehetőségeinek korlátozásával, a felszerelés elhurcolásával, a védelmi művek megrongálásával, a távíró vonalak lefoglalásával, sőt sokszor fegyvertűzzel is akadályozta. Ehhez járult, hogy az intervenció csapatok az árvédelmi szolgálatot teljesítő gátöröket, mérnököket is – mint a Tanács hatalom támogatóit – nem egyszer elhurcolták. Az árvízveszély idején ugyanis az árvédelmi szervek és a helyi tanácsok, sőt a Vörös Hadsereg alakulatai között is szükségszerűen a legszorosabb együttműködés alakult ki. A községi direktóriumok által kivezényelt munkáscsapatok mellett a Vörös Hadsereg alakulatai is részt vettek a védelem munkájában.

A tiszai árvédelmi munkálatokban különösen a Szolnoki Folyammérnöki Hivatal tüntette ki magát, melynek mérnökei és dolgozói megérdemelt elismerésben részesültek.” A legújabb kori szaktörténetírásban talán még Károlyi az, aki leginkább foglalkozott a 133 napos Tanácsköztársaság vízgazdálkodásának történetével. Hogy az általa rajzolt képet mely levéltári dokumentumokra alapozta, arra csak közvetetten utal.⁴

1 FEJÉR László 2001. 179.

2 LÁSZLÓFFY Woldemár 1982. 305.

3 KÁROLYI Zsigmond én. 25-26.

4 MOL Földmív. Népb. VI. Vízgazd. Osztályának iratai. 1919. ápr. 15-augusztus 1. (Kommün vízügyek 34-40. csomó)

Ha tovább lapozunk a téma feltárásában, akkor meg kell még említeni **Károlyi Zsigmond és Nemes Gerzson** közös munkáját a *Szolnok és a Közép-Tiszavidék vízügyi múltja* sorozat második kötetét, amelyben Nemes Gerzson lényegében ugyanazokat az általános tényeket említi, mint az imént idézett Károlyi Zsigmond, kiemelve: „Az 1919. évi árvíz történetéhez tartozik, hogy a Tisza bal partján, Tiszasas térségében, a harci cselekmények következtében szakadt át a töltés és a Tisza-Köröszugi Társulat területéből mintegy 10.000 ha került víz alá.”⁵

Konkrét forrásokról ez utóbbi munka sem szól, viszont a kép teljessége érdekében az Országos Levéltárban őrzött iratanyag átnézése mellett kutatásunkat kiterjesztettük a Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár gyűjteményére is. A szaklevéltár több értékes iratot őriz ebből a korból, ami segít megvilágítani az árvíz egyes eseményeit. A következő részt Az V/B Főosztály ügyköréhez tartozó intézményeknek az ú.n. *Tanácsköztársaság alatti története* című összeállítás⁶ alapján foglaljuk össze.

Amint az árvízi események komoly következményeket vetítettek előre, az FM V/B. ill. ahogy akkor nevezték a Földművelésügyi Népbiztosság vízgazdasági osztályának (és így az Országos Vízépítési Igazgatóságnak) vezetője, Bogdánfy Ödön május 8-án – két állami mérnök kíséretében – kirendelte Hubert Lajos miniszteri osztálytanácsost, az adott szolnok–szegedi folyamszakasz kerületi felügyelőjét, hogy a szolnoki és a szegedi folyammérnöki hivatalok és az érintett (Kécske–Kecskeméti, Szolnok–Csongrádi, Csongrád–Sövényházi, Hármaskő–Algyői) társulatok rendelkezésre álló szakerejét irányítva, tegyenek meg mindent a veszélyeztetett lakosság és értékeik védelmére.

A helyzet kezelése szinte reménytelenül nehéznek ígérkezett. A román hadsereg a Tisza bal partján, míg a Vörös Hadsereg a szemben lévő oldalon egymással viharos harci tevékenységet folytatott. A folyó védtöltései kedvező fedezéket jelentett mindkét félnek, akik ki is használták az adódó lehetőséget. Tüzérségi lövések, lövészárkok szabdalták az árvíz által is támadott gátakat. Az árvízi védekezés általában a harcok időleges csillapodásával, szürkület után kezdődhetett, s csak az éj leple alatt volt folytatható. Mindez tetézték még azok az előkészületek is, amit a Vörös Hadsereg helyi vezetői a gátak hadi okokból történő átvágása érdekében tettek, mit sem törődve a mérnökök tiltakozásával. A körülmények szorításában Hubert táviratot intézett Bogdánfyhoz, kérve őt, járjon közre egy időleges tűzszünet érdekében. Bogdánfy Pósa Károly tiszai ügyosztályvezető társaságában felkereste gödöllői főhadiszállásán Stromfeld Aurélt, aki átlátva a helyzetet szigorúan megtiltotta a töltések elrontását, s utasította az ottani parancsnokot, hogy parlamenten útján az árvízi védekezések idejére átmeneti fegyverszünetet kössenek.

Jóllehet a csongrád–szentesi szakaszon ténykedő vörös parancsnok megkísérelte a fegyvernagyvást, de a szerencsétlenül előkészített akció, nem járt eredménnyel. A parlamenten fehér zászlóját a románok összelődözték, amit a közelben tanyázó vöröskatonák golyózápora „torolt meg”. Így azután mindez azt a látszatot keltette a románokban, hogy a szemben álló fél sem gondolja komolyan a parlamenten átküldését.

Hogy pontosan mi is történt az árvízi események során arról Hubert Lajos tudósította az Országos Vízépítési Igazgatóságot.⁷ A tóközé–istvánházi öblözet felső szakaszán az ún. „gatyaszári töltés”

5 KÁROLYI Zsigmond - NEMES Gerzson 1975. 67.

6 Az 1920. szeptember 6-án kelt összeállítást Vályi Béla min. o. tanácsos készítette az 1467/1920. Eln. sz. Földmív.min. körrendelet alapján (32.369/1920. FM. sz.) - Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár (KVL) – II. 1. 2. Országos Vízépítési Igazgatóság, Általános iratok

7 M. kir. Országos Vízépítési Igazgatóság 445/1919. Hubert Lajos...jelentése a Szolnok-csongrádi ármentesítő társulat védtöltéseiről és elárasztott árterén megejtett helyszíni szemléiről. Bp., 1919. szept. 12. Hubert Lajos jelentését augusztus 18-iki újabb kiküldetésének tapasztalatait összefoglalva készítette el. A szemlét Lederer Gyulának, a Szolnok–Csongrádi Tiszabalparti Ármentesítő Társulat elnökének társaságában ejtette meg.

május 6-án átszakadt, de szerencsére a hátrább húzódó régi árvédelmi gátnál sikerült megfogni a kiáradást, így „csak” 100 kh került víz alá. Ezt a szakadást még a folyó természetes ereje okozta, nem úgy mint következőket! 1919. május 13-án Tizzasasnál átszakadt a Szolnok-Csongrádi Ármentesítő Társulat tiszsa-körösügyi öblözetének védtöltése. „...délelőtt Sövényházán ért a hír, hogy Csongráddal szemben betört az árvíz. Csongrádra siettem, hova délután megérkezve hallottam, amint vörös matrózkatonák szélteben dicsekedtek: »vizet eresztettünk az oláh bocskorába!« A nagy templom tornyából csakhamar meggyőződhettem állításuk igaz voltáról. Ugyanakkor terjesztették azt a hírt is, hogy a baloldalon Szegvár és Mindszent között is beszakadt a gát, szerencsére ez nem bizonyult valóznak, de észlelhetők voltak olyan jelenségek, melyekből következtethető volt, hogy tervbe volt véve a Körös–tiszma–marosi társulati töltés átvágása is, melyre vonatkozó kísérletük nem sikerülhetett. Igazolja feltevésemet Farkas Mór Csongrád város mérnökének azon közlése, hogy a csongrádi katonai alsó tiszai védparancsnokság ennek a társulati töltésnek átvágásától várható eredményt illetően tőle kért felvilágosítást.

Május 14-én sikerült átjutnom a csongrádi felső révnél a szemben lévő védtöltésre, hol akkor már az ártér egészen víz alatt állott és rettenetes pusztulás képét nyújtotta. Az erős szél magas hullámokat vert fel és ezek hátán bútorok, házi eszközök, épületrészek sodortattak a töltés felé.

A révnél még állott az őrház a gát oldalán, és ott találtam a gátőr 18–20 éves fiát, aki jelentette nekem, hogy a töltést átvágták vagy átszakították a vörös katonák, és a támadt rést gépfegyverrel védték, hogy a védelmet lehetetlenné tegyék.

Augusztus 16-án Tizzasas községében a községi bíró és a szoban lévő öblözet 1. sz. gátőre előadták, hogy május 13-án hajnali 2 óra körül 3 robbanást és utána vízzúgást hallottak. Ezt megelőzően a figyelő segédőrök jelentették, hogy a 2,5 km-nél lévő őrházból körűjtükra indulva mintegy 500 lépést haladtak, mikor az 1 km felől rájuk lőttek. Jelentésükre az őrháznál lévő román katonai őrség elindult az őrháztól fölfelé, de csak cca. 300 lépésre ment, azután visszatért, nyomban utána következett a robbanás.

Tizzasas községben is hallották a lövéseket és a robbanást, mire a megszálló kisebb csapat fegyverbe lépett és a község Tisza felőli oldalán helyezkedett el senkit sem bocsájtva ki a községből, mert a Tisza felől vörös támadástól tartottak. Az őrháztól sem közelíthették meg a szakadást, mert a szakadás előtt felállított gépfegyverrel védték a nyilást, s midőn az eléggé kifejlődött, a merénylők ismét távoztak a töltésről. A vörös matrózok még 12-én szállhattak ki Alpárra, ott szereztek egy dereglyét, melynek tulajdonosát kényszerítették, hogy őket átszállítsa. A hullámtér ott mindkét parton erdős és az erdő a bal oldalon egészen a töltés lábáig ér.

Megemléltetőnek tartom, hogy Csongrádon május 10- és 12-én tárgyaltam a város védelméről a vörös katonai parancsnoksággal, 10-én jelen volt Dovcsák népbiztos is⁸. Bartha nevű dandár (vagy terrorcs...?) parancsnok is Csongrádon tartózkodott akkor, de őt soha nem láttam, tárgyalásainknál nem vett részt, állítólag ő rendelkezett a matrózok fölött...

A védtöltések helyreállítását általában késlelteti az a körülmény, hogy a megszálló csapatok gyakran felváltatnak és amit az egyik parancsnok engedélyezett azt a másik nem ismeri el. Így nem engedélyezik a munkásoknak nagyobb csapatokban való alkalmaztatását és az azok részére szükséges élelmezés beszerzését, valamint a már beszerzett élelmi anyag biztonságát nem lehet kieszközölni. Egyes parancsnokok a töltéseken létesített hadászati berendezések eltávolítását sem engedélyezik.

Véleményem szerint az elősorolt bajon csakis a főparancsnokság útján lehetne segíteni, hol a katonai kirendeltségi parancsnokságok részére általános érvényű utasítás kiadását kellene kieszközölni.

Másik akadály a munkásoknak a pénz hiánya. A társulatok pénzkészlete elfogyott, a vidéki bankok üzemből nincsenek és azért tartalékaikhoz nem juthatnak. Szükséges lenne vagy állami előleg nyújtása, vagy még célszerűbbnek mutatkozik, ha a társulatok az érdekeltségüktől szerzik be a

8 Dovcsák akkoriban a szociális termelés öt népbiztosának egyike, utóbb a forradalmi kormányzótanács elnökhelyettese volt. (Bölgöny J.: Magyarország kormányai 1848-1987. Bp., 1987. 285. p.)

szükséges költségeket, avagy ha természetben munkaszolgáltatással vesznek részt az ártéri birtokosok a védelmi helyzet előállításánál, mely utóbbi módra az érdekelt községek lakosságában meg is van a hajlandóság és készség.

*A tiszántúli társulatokra nézve még fennáll azon nehézség, amely abból származik, hogy a megszálló csapatok parancsnoksága ezen területeket a hovatartozandóság szempontjából másképpen bírálja el, miért is tisztázandó lenne az a kérdés, hogy mennyiben esnek az ottani társulatok a magas földművelési ministerium hatáskörébe és milyen beavatkozást engednek meg azok ügyeinek irányítása tekintetében.*⁹

Hubert Lajos tevékenysége nem az egész Tisza-völgyet érintette, így beszámolója nem tartalmaz részleteket arról, hogy a bihari vörös ezred katonái milyen károkat okoztak a Heves–Szolnok–Jászvidéki Tisza- és Belvízszabályozó Társulat töltéseiben, árvédelmi anyagaikban és felszereléseiben. A milléri szivattyútelepet például szétlőtték, s az itteni töltést három helyen át is vágták. Szolnok városában a vöröskatonák behatoltak a folyammérnöki hivatal hivatalos helyiségeibe és minden értékes ingóságot magukkal vittek, aminek következtében a hivatal hosszabb ideig csak ideiglenes helyiségben folytathatta munkáját.¹⁰

Erről már Farkas Lajosnak, a szolnoki folyammérnöki hivatal főnökének jelentéséből¹¹ korábban is hírt kapott a vízügyi szolgálat vezetése. A földművelésügyi népbiztoshoz írt május 12-iki beszámolójában Farkas megemlítette, hogy a május 1-én a városból eltávozott, majd 3-án újra bevonuló Vörös Hadsereg egyes osztagai több lakásba behatoltak, s azokat kifosztották. A seregben azért működhetett a minimális rend, mert mint Farkas írja, a tettesek méltó büntetésüket már elnyerték, s az elrabolt holmi egy része is megkerült. Az már más kérdés, hogy a hivatalt így sem tudták használni, mert azt és az előtte lévő teret a román csapatok a túlpártról tűz alatt tartották. Május 3-7. között életük kockáztatásával tudták csak a legszükségesebb védelmi munkákat elvégezni Szolnokon. Este 9 óra után hajnali 3-ig lehetett valamit tenni, de ez a tevékenység elegendőnek bizonyult, mert a városnak csak kis része, a teherpályaudvar környéke került víz alá. Az is csak azért, mert a hatóságok Farkas előzetes figyelmeztetése ellenére sem gondoskodtak a csatornanyílások védelméről, s a magas vízállásnál ezeken át árasztotta el a Tisza az alacsonyabban fekvő részt. A folyammérnöki hivatal egész személyzete részt vett a védekezésben, akik közül a jelentés kiemelte Tóbiás József és Tamás Lajos államépítészeti mérnököket, Finta útbiztost, valamint Donáth Géza és Józsa Gyula magán mérnököket.

A tiszai árvíz a szolnoki vonalon május 13-án, 886 cm-es vízállással tetőzött. Ez az addigi szolnoki maximumot (1895) 59 centiméterrel haladta meg. Ha nem lettek volna tudatos gátszakítások, vagy spontán gátszakadások, akkor a víz színe meghaladhatta volna a 900 cm-t.¹² Mindezt olyan körülmények között, hogy a város árvédelme még korántsem volt olyan szintre kiépítve, amely biztonságos védelmet nyújthatott volna. Ugyanis a Tisza és a Zagyva Szolnokot mintegy 7 km hosszan veszélyeztette, ezzel szemben a szükséges a védmű földmunkája a háború előtt alig 2,5 km hosszban készült el, de ezt is meg-megszakították a hajók kirakodása és a fa kivonatása érdekében annak idején meghagyott lejárók. Így a zagyvai vonalon 2 km, a tiszain pedig szintén mintegy 2 km hosszban kellett helyenként oly magas nyúlgátat emelni, hogy az 1,5 méteres vizet megtartsa. A tiszai árvíz fenyegető árnyéka május utolsó hetében tűnt el az ottaniak feje fölül. Ami visszamaradt, a kiömlött vizek visszavezetése, az árvízi károk helyreállítása a változó hadi helyzet miatt még jó darabig nehézségekbe ütközött.

9 Hubert Lajos a 7. sz. alatt idézet iratban.

10 Farkas Lajos hivatalfőnök élve a hadihelyzettel május 23-án jelentette, hogy „a Kossuth téri Strasser és König féle gabona bizományos cég egyik helyiségét elrequiráltattam s a hivatal működését ott folytatja”. (MOL Földmív. Népb. VI. 669.)

11 MOL Földmív. Népb. VI. 482., Farkas Lajos 308/1919. sz. felterjesztése „Egy csoport behatolt a hivatalba, ott az ajtókat, szekrényeket, fiókokat, a kisebb wertheim-kassát és a nagyobbiknak alsó részét feltörte, az iratokat összevissza hánnyta, a tanyahajóból felhozott ágyneműt, asztalneműt, evőeszközöket, pokróczokat, továbbá az alcsi társulat csatornaépítő munkásai számára raktározott élelmiszereket pedig elvitte.”

12 Csak összehasonlításképpen, 2000-ben a legnagyobb vízállás Szolnokon 1040 cm volt.

A földművelésügyi népbiztosság Bogdánfy vezette vízgazdasági osztálya nem is maradt adós az elismeréssel. Mint azt Károlyi Zsigmond is említette, a folyammérnöki hivatal munkatársai anyagi elismerésben is részesültek. Farkas Lajos és Iványi Bertalan mérnökök 1000-1000 korona, míg Kmety György folyam-felvigyázó, Mészáros Sándor vízmester és Simon Sándor vízmester növendék 500-500 korona jutalmat kaptak. Az előterjesztés külön kitért arra, hogy a népbiztosság elismerését külön-külön, név szerint, és írásban is megkapják az érintettek. A névsorból az akkor 40 esztendőes Iványi Bertalant kell kiemelnünk. Az ő nevéhez is fűződik a Tisza kisvízi szabályozásának végrehajtása, amely a 19. századi árvízi szabályozással ellentétben éppen a vízhiányos időszakokban biztosította a folyó hajózhatóságát. Iványi Bertalan még abban az esztendőben „átigazolt” a sátoraljaújhelyi folyammérnöki hivatalhoz, ahol a hivatal főnöke lett, majd további szakmai karrierjének csúcsát a vízügyi szolgálat vezetői posztja jelentette 1937/38-ban.

Összességében a tiszai árvíz több mint 40 000 katasztrális holdat öntött el, és közel 1000 ház dőlt össze a szennyes árban. Az ármentesítő társulatok felszerelése, védelmi készlete is súlyosan károsodott. A telefonhálózatot lerombolták, a készülékeket leszerelték, a hullámvédő rózseművek vagy szétmállottak a gátakon, vagy a környékbeli lakosság széthordta őket tüzelőanyagként. A megszálló hatóság a gátöröket többnyire kilakoltatta az őrházakból, s a széteső közbiztonság miatt azok jó darabig nem is vállalkoztak arra, hogy a községek belterületén kívül eső őrházakba visszatérjenek.

Hubert augusztus végén a köröszugi őrházakat összeomlott állapotban találta, s megállapította, hogy a védtöltés 1100 fkm-től lefelé mintegy 150 m hosszban ment tönkre, igaz a talajban nem tapasztalt lényeges kimosódást. Adatai szerint a román parancsnokság csak augusztusban adott engedélyt a kiömlött víznek a Körösökbe történő visszavezetésére. Ennek megfelelően a bökényi teleppel szemben lévő szivattyúteleptől lefelé mintegy 200 m távolságra 20–25 m szélességben vágták át a töltést.

Hogy a román katonaság milyen károkat okozott a tiszai–körösi gátakban, ezzel sem Hubert Lajos, sem pedig Vályi Béla nem foglalkozott. Azt is figyelembe kell venni, hogy a fent idézett összegzések még a román megszállás idején készültek és elsősorban a Tanácsköztársaság alatt, a vörös diktatúra által elkövetett atrocitásokra koncentráltak. A Vörös Hadsereg töltésrongáló tevékenységének hadászati értelmét – nem lévén hadtörténészek – nem tudjuk megítélni. Mindez hősiesség önfeláldozás is lehet, elég csak a hollandiai gátrendszer II. világháború alatti önvédelmi elrongálására gondolni. S ha meggondoljuk, a Vörös Hadsereg az ország területi integritását is védte, akkor az idézett események elbírálása több szempontból is történhet. Ugyanakkor azt is tudjuk, hogy mindenféle hadmozdulat legfőbb kárvallottja leginkább az érintett területen élő lakosság szokott lenni.

Irodalom:

FEJÉR László (szerk.) 2001. *Vizeink Krónikája*. Bp.

KÁROLYI Zsigmond é.n. *A Tanácsköztársaság vízgazdálkodása*. Bp.

KÁROLYI Zsigmond - NEMES Gerzson 1975. *A Közép-Tiszavidék vízügyi múltja. II. A rendszeres szabályozások kora (1846-1944)*. Bp.

LÁSZLÓFFY Woldemár 1982. *A Tisza. Vízi munkálatok és vízgazdálkodás a tiszai vízrendszerben*. Bp.

Összefoglaló:

A cikk a magyar árvízvédelem történetének egy kevésbé ismert eseményét dolgozza fel a rendelkezésre álló levéltári források alapján. Magyarországon a vesztes első világháború után forradalmak törtek ki, amelynek utolsó jelentős állomása a Tanácsköztársaság 1919. március 21-i

kikiáltása volt. A szovjet típusú rendszerrel szemben szinte azonnal megindult az antant támadása, s az ehhez szükséges katonai erőt a csehszlovák, román és szerb csapatok adták. A román támadás során a frontvonalat a Tisza folyó jelentette, amelyen május első felében egy igen jelentős árhullám vonult le, elválasztva egymástól a Vörös Hadsereg és a román királyi hadsereg alakulatait. Az árvíz során a szolnoki folyammérnöki hivatal sokszor reménytelen helyzetben próbálta az árvédekezési tevékenységet folytatni. A harcoló felek kevésbé voltak tekintettel az árvédelmi munkákra, a román csapatok lőtték a védekező műszakiakra, a vörös katonák pedig azzal kísérleteztek, hogy a gátak átszakításával ellenségeik nyakába eresszék a áradást. Ilyen körülmények között szinte csoda, hogy a szolnoki folyammérnöki hivatal által kezelt közel 150 km-es folyószakaszon alig több mint 40.000 kh (230 km²) került víz alá. Szolnok városa megmenekült, pedig a tiszai árhullám tetőző szintje több mint fél méterrel meghaladta az addig mért legmagasabb értéket.